

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v právnej veci žalobkyne: **Okresná prokurátorka v Žiari nad Hronom**, proti žalovanej: **Správa katastra Žiar nad Hronom**, za účasti ďalších účastníkov konania: **1. Mgr. V. H.**, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu P. D. V. v konkurze, **2. MVDr. E. K.**, **3. D. M.** a **4. P. M.**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Správy katastra Žiar nad Hronom č. V 1951/06 zo dňa 13. novembra 2006, o odvolaní Okresnej prokurátorky v Žiari nad Hronom proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/25/2009-70 zo dňa 26. februára 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/25/2009-70 zo dňa 26. februára 2010 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd zamietol ako nedôvodnú žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej Správy katastra Žiar nad Hronom č. V 1951/06 zo dňa 13.11.2006, ktorým správa katastra povolila vklad

vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam do katastri nehnuteľností zapísaných v kat. úz. H. Ž. na LV č. X. a X., k.ú. P. na LV č. X., k.ú. D. T. na LV č. X., k.ú. H. na LV č. X., k.ú. H. T. a v obci P. na LV č. X. a X., k.ú. T. a v obci L. – T. na LV č. X., k.ú. B. na LV č. X. na základe kúpnej zmluvy uzavretej 26.10.2006 (ďalej len „kúpna zmluva“) Mgr. V. H., správkyňou konkurznej podstaty P. D. V. v konkurze ako predávajúcou a MVDr. Ľ. K., ako kupujúcim. Podkladom na rozhodnutie bol návrh na vklad vlastníckeho práva, kúpna zmluva, znalecké posudky, opatrenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 55K/167/2004-224 zo dňa 17.10.2006 (ďalej len „opatrenie“), ktorým súd udelil správkyňi konkurznej podstaty súhlas na predaj majetku patriaceho do konkurznej podstaty úpadcu spôsobom mimo dražby a to nehnuteľností špecifikovaných v znaleckých posudkoch Ing. K. č. 46/2006, Ing. H. č. 7 a 6/2006, Ing. K. č. 9/2006 a uvedených v žiadosti správkyne konkurznej podstaty zo dňa 5.7.2006 MVDr. K. za kúpnu cenu 787.000,--Sk a uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 55K 167/2004-37 z 15.3.2006 o vyhlásení konkurzu na majetok dlžníka P. D. V. D. T. a o ustanovení Mgr. V. H. za správkyňu konkurznej podstaty (ďalej len „uznesenie o vyhlásení konkurzu“). Ďalej z rozsudku krajského súdu vyplýva, že proti rozhodnutiu žalovanej podala prokurátorský protest námestníčka Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom a to pod č.p.: Pd 43/09-5 zo dňa 3.6.2009 podľa § 22 ods. 1 písm. c/, § 26 ods. 1 a § 28 ods. 1 zák. č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov, pričom však o proteste nerozhodla a predložila ho podľa § 26 ods. 3 zákona o prokuratúre spolu so spisom na rozhodnutie Katastrálnemu úradu v Banskej Bystrici, ktorý svojím rozhodnutím č. p.: 4/2009 zo dňa 23.6.2009 protestu prokurátora nevyhoviel a rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňom 13.7.2009. Ďalej z odôvodnenia rozsudku krajského súdu okrem iného vyplýva, že z administratívneho spisu a výpovedí účastníkov konania mal krajský súd za preukázané, že už v čase podania protestu okresnej prokurátorky (3.6.2009) boli napadnuté nehnuteľnosti (pozemky i byt č. 5) prevedené na tretie osoby, ktoré tieto nehnuteľnosti nadobudli dobromyseľne a v dobrej viere v to, že údaje katastra v čase následného prevodu boli hodnoverné, záväzné a nespochybnené. Nehnuteľnosti – pozemky v kat. úz. P. zapísané na LV č. X. a kat. úz. T. zapísané na LV č. X. boli predmetom kúpnej zmluvy medzi predávajúcim MVDr. Ľ. K. a kupujúcim p. M., ktorý vklad vlastníckeho práva bol povolený pod č. V 2709/08 dňom 20.11.2008, prevedený do katastra pvz 75/08 na LV č. X. a pvz 93/08 na LV č. X.. Byt č. 5 zapísaný na LV č. X. kat. úz. H. T. bol predmetom kúpnej zmluvy zo dňa 30.4.2007 uzavretej medzi predávajúcim MVDr. Ľ. K. a kupujúcim Ing. D. M., ktorý vklad vlastníckeho práva bol povolený pod LV č. X. dňa 16.5.2007 a prevedený pvz 19/07 na LV č. X.. Z výpovede účastníka konania Ing. D. M. mal krajský súd preukázané, že

vlastníctvo k predmetnému bytu nadobudol v dobrej viere a domáhal sa ochrany takto nadobudnutých práv a prokurátor môže podľa § 35 ods. 1 OSP podať návrh na začatie konania, ak ide o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov v prípadoch, v ktorých sa nevyhovelo protestu prokurátora a za podmienok uvedených v tomto zákone, pričom pri podaní takéhoto návrhu musí podľa § 249 ods. 3 OSP dbať o to, aby práva nadobudnuté v dobrej viere boli čo najmenej dotknuté, avšak takáto podmienka stanovená v § 249 ods. 3 OSP nebola splnená. Ochrana vlastníckeho práva nadobudnutého v dobrej viere požíva ochranu podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, no v súlade s ústavnými princípmi právnej istoty a ochrany nadobudnutých práv vyplývajúcimi z pojmu demokratického právneho štátu (čl. 1 Ústavy SR). V zmysle názoru krajského súdu vlastnícke právo ďalších nadobúdateľov, pokiaľ svoje právo nadobudli v dobrej viere (dobromyseľne), požíva právnu ochranu. Ďalej okrem iného z dôvodov rozsudku krajského súdu vyplýva, že o uplatnených reštitučných nárokoch oprávnených osôb (okrem iného aj p. T. K.) bolo právoplatne rozhodnuté Obvodným pozemkovým úradom v Žiari nad Hronom zo dňa 27.2.2007, pričom oprávneným osobám bolo priznané právo na náhradu za pozemky vo forme náhradných pozemkov resp. práv na finančnú náhradu za pôvodné pozemku, ku ktorým sa vlastníctvo nevracia a za ktoré neboli poskytnuté náhradné pozemky. Taktiež z listinných dôkazov predložených účastníkmi konania podľa krajského súdu vyplýva, že Slovenský pozemkový fond v Žiari nad Hronom už poskytol na žiadosť oprávnených osôb finančnú náhradu päťdesiatim piatim oprávneným osobám, ako aj skutočnosť, že boli vykonané pozemkové úpravy, schválený projekt pozemkových úprav bol zapísaný do katastra nehnuteľností a pozemky nemožno vrátiť ani fyzicky, nakoľko pôvodné parcely neexistujú, sú v inej grafickej a popisnej forme, čo vyplýva z rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 3175/2009-430 zo dňa 25.8.2009.

Proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici podala odvolanie Okresná prokuratúra Žiar nad Hronom a žiadala, aby Najvyšší súd SR zmenil rozsudok krajského súdu tak, že rozhodnutie Správy katastra Žiar nad Hronom č. V 1951/06 z 13.11.2006 zruší a vec vráti Správe katastra Žiar nad Hronom na ďalšie konanie. Uviedla, že nesúhlasí s tvrdením krajského súdu, že by správa katastra pri rozhodovaní o povolení vkladu vlastníckeho práva postupovala v zmysle § 31 ods. 1 zák. č. 162/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.8.2009. Samotná bývalá správkyňa konkurznej podstaty uviedla na pojednávaní dňa 26.2.2010, že opomenula zisťovanie, či na nehnuteľnosti nie sú uplatnené reštitučné nároky. T. K. a ďalších 106 osôb neboli v zmysle zák. č. 503/2003 Z.z. povinné uplatňovať reštitučné nároky u povinnej osoby a neskôr u správkyne konkurznej podstaty, pričom tieto nároky si

zákonným spôsobom a v zákonnej lehote uplatnili ešte pred vyhlásením konkurzu na Obvodnom pozemkovom úrade Žiar nad Hronom. Pokiaľ by preto správkyňa konkurznej podstaty bola komunikovala s Obvodným pozemkovým úradom Žiar nad Hronom, získala by vedomosť o uplatnených reštitučných nárokoch. Skutkovou a právnou skutočnosťou, ktorá mohla mať vplyv na povolenie vkladu bol práve uplatnený reštitučný nárok a ustanovenie § 4 ods. 2 zák. č. 503/2003 Z.z., ktorý zo zákona odo dňa jeho účinnosti vyhlásil za neplatný prevod takéhoto pozemku do vlastníctva iného, a teda zákon v tomto oznámení deklaroval absolútnu neplatnosť prevodu nehnuteľností, na ktorú bol uplatnený reštitučný nárok. Pokiaľ krajský súd dôvodil, že vzhľadom na ust. § 66e ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní ide o lex specialis, ktorý má prednosť pred inými zákonmi, tak toto svoje tvrdenie podľa prokuratúry krajský súd ničím neodôvodnil, najmä neobjasnil vzťah zákona o konkurze a vyrovnaní k zákonu č. 503/2003 Z.z. a najmä vo vzťahu k ust. § 4 ods. 2 tohto zákona, ktorým sa vôbec ani nezaoberal a nezdôvodnil, prečo nie je možné v danej veci ho aplikovať. K námietke súdu, že prokurátorská žaloba nešpecifikovala chýbajúce náležitosti kúpnej zmluvy pri prevode bytu č. 5 podľa § 5 ods. 1 zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, je potrebné podľa prokuratúry uviesť, že už zo samotného obsahu kúpnej zmluvy v časti týkajúcej sa prevodu bytu je zrejmé, že neobsahovala okrem základných údajov žiadne iné náležitosti, ktoré sú obligatónnymi náležitosťami zmlúv o prevode bytu alebo nebytového priestoru a vyplývajú z § 5 ods. 1 uvedeného zákona. Išlo o všetky náležitosti uvedené v § 5 ods. 1 písm. a/ až g/ zákona, čo je možné jednoznačne z obsahu zmluvy vyvodiť a vzhľadom na obsah zmluvy nie je možné zistiť, či chýbajú aj ďalšie náležitosti ustanovené osobitným zákonom. Ďalej prokuratúra uviedla, že pokiaľ zmluva obligatórne náležitosti uvedené v § 5 ods. 1 zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov neobsahuje a neobsahuje aj ďalšie náležitosti viazané na konkrétny byt, jej obsah odporuje zákonu, čoho normatívnym dôsledkom je absolútna neplatnosť takejto zmluvy a súd na ňu musí prihliadať z úradnej povinnosti, a poukázala na uznesenie MS SR 2MCdo 9/2008. Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že krajský súd sa s touto skutočnosťou vôbec podľa prokuratúry nevysporiadal.

Správa katastra Žiar nad Hronom sa k odvolaniu Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom vyjadrila, napadnuté rozhodnutie krajského súdu považuje za súladné so zákonom a žiada, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu v zmysle § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. bez nariadenia pojednávania s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, avšak z iných právnych dôvodov, než ktoré prezentuje vo svojich dôvodoch krajský súd. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 21. septembra 2011 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy.

V danom prípade Okresná prokuratúra v Žiari nad Hronom nesúhlas s rozhodnutím Katastrálneho úradu v Banskej Bystrici a jeho právnym názorom na danú problematiku, prejavila podaním prokurátorskej žaloby v zmysle ust. § 35 ods. 1 písm. b/ O.s.p., podľa ktorého môže prokurátor podať návrh na začatie konania, ak ide o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov v prípadoch, v ktorých sa nevyhovelo protestu prokurátora a za podmienok uvedených v tomto zákone.

Podľa § 250b ods. 5 O.s.p. prokurátor môže žalobu podať do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým nebolo vyhovené protestu.

V prejednávanej veci podľa názoru Najvyššieho súdu SR Okresná prokuratúra v Žiari nad Hronom podala však nesprávne na Krajský súd v Banskej Bystrici žalobný návrh proti rozhodnutiu Správy katastra Žiar nad Hronom č. V 1951/06 zo dňa 13.11.2006, ktorým bol povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, pričom správne mala okresná prokuratúra svojou žalobou domáhať sa zrušenia rozhodnutia Katastrálneho úradu v Banskej Bystrici č. P-4/2009-4 zo dňa 23.6.2009, ktorým rozhodnutím katastrálny úrad nevyhovelo protestu Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom Pd 43/09-5 zo dňa 3.6.2009. Uvedená skutočnosť unikla pozornosti i Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorý v konaní podľa piatej časti hlavy druhej Občianskeho súdneho poriadku konal o žalobe žalobcu, kde v petite žalobného návrhu sa prokuratúra domáhala priamo zrušenia základného rozhodnutia Správy

katastra Žiar nad Hronom č. V 1951/06 zo dňa 13.11.2006, ktorým rozhodnutím bol povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, čo je neprípustné.

Podľa § 24 ods. 1, 2 zákona o prokuratúre konanie o proteste prokurátora je osobitným konaním, v ktorom sa rozhoduje, či všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným orgánom verejnej správy, opatrením alebo rozhodnutím bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis. Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie o proteste prokurátora sa primerane vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov upravuje konanie o proteste prokurátora v odd. IV, v 4. časti označenej ako „Preskúvanie rozhodnutí“, a to v ust. § 69.

Podľa § 69 ods. 1 správneho poriadku ak sa protest prokurátora podal na správnom orgáne, ktorý rozhodnutie vydal, môže tento orgán sám svoje rozhodnutie, proti ktorému protest smeruje, zrušiť alebo nahradiť rozhodnutím zodpovedajúcim zákonu.

V zmysle zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov je protest prokurátora právnym prostriedkom, ktorým prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy. Inštitút protestu prokurátora ako mimoriadny opravný prostriedok slúži predovšetkým na odstraňovanie nezákonností postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy – na odstraňovanie nesúlady medzi ustanoveniami zákona a určitým rozhodnutím. V súvislosti s podaním protestu prokurátora je potrebné uviesť, že základným obsahom vzťahu medzi správnym orgánom a prokurátorom je oprávnenie prokurátora žiadať vybavenie protestu a povinnosť správneho orgánu rozhodnúť o proteste prokurátora.

Predmetom preskúmania súdom v správnom súdnictve môže byť aj právoplatné rozhodnutie správneho orgánu vydané v konaní, ktorým nebolo vyhovené protestu prokurátora. Predmetom preskúmania súdom v tomto prípade môžu byť však iba rozhodnutia vydané v konaní o proteste prokurátora, nie však pôvodné základné rozhodnutie správneho orgánu (ktorým bol povolený vklad vlastníckeho práva z príslušnej zmluvy do katastra nehnuteľností), ktoré bolo protestom prokurátora napadnuté. V danom prípade je potrebné

uvedomiť si, že úlohou správneho súdu v takomto preskúmovacom konaní nie je a ani nemôže byť riešenie otázky zákonnosti predchádzajúceho rozhodnutia.

V zmysle ustanovenia § 247 ods. 2 O.s.p. je prípustné v správnom súdnictve podľa piatej časti hlavy druhej Občianskeho súdneho poriadku preskúmať len také rozhodnutia, ktoré nadobudli právoplatnosť po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov. V danom prípade sa totiž okresná prokurátorka nedomáhala preskúmania rozhodnutia Katastrálneho úradu v Banskej Bystrici, ktorý rozhodoval v konaní o proteste prokurátora, keď prokurátorskému protestu nevyhovel, avšak svojou prokurátorskou žalobou sa okresná prokurátorka domáhala priamo preskúmania a zrušenia základného rozhodnutia Správy katastra Žiar nad Hronom č. V-1951/06 zo dňa 13.11.2006, ktorým rozhodnutím bol povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, keďže prokurátorskou žalobou nebolo napadnuté rozhodnutie Katastrálneho úradu v Banskej Bystrici vydané v konaní o proteste prokurátora, tak za tejto skutkovej a právnej situácie nemohol ani Najvyšší súd SR priamo riešiť a podrobiť otázke zákonnosti predchádzajúce rozhodnutie Správy katastra Žiar nad Hronom č. V 1951/06 zo dňa 13.11.2006 zo základného konania, ktorým bol povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.

Z ustanovenia § 250b ods. 5 O.s.p. vyplýva, že prokurátor môže žalobu podať do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým nebolo vyhovené protestu.

Aj z logického a gramatického výkladu ust. § 250b ods. 5 O.s.p. vyplýva, že predmetom súdneho prieskumu môže byť iba právoplatné rozhodnutie správneho orgánu vydané v konaní, v ktorom nebolo vyhovené protestu prokurátora. Predmetom súdneho prieskumu podľa piatej časti hlavy druhej O.s.p. v takomto prípade môže byť preto iba rozhodnutie vydané v konaní o proteste prokurátora, nie však pôvodné rozhodnutie správneho orgánu, ktoré prokurátor napadol prokurátorským protestom. V preskúmovacom konaní by správny súd následne skúmal spornú otázku, či sa v konaní pred správnym orgánom malo alebo nemalo prokurátorskému protestu vyhovieť.

Prokurátorský protest je významným právnym inštitútom, ktorá skutočnosť okrem iného vyplýva i z ust. § 250b ods. 5 O.s.p. , v zmysle ktorého môže prokurátor podať žalobu do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým nebolo vyhovené protestu prokurátora, ktorú skutočnosť musí rešpektovať i správny súd tým, že bude skúmať, či sa v konaní pred správnym orgánom protestu prokurátora malo alebo nemalo vyhovieť, avšak z ustanovenia § 250b ods. 5 O.s.p. nie je možné ani extenzívnym výkladom vyvodiť taký právny záver, že by prokurátor mohol priamo žalobným návrhom následne napadnúť pôvodné rozhodnutie správneho orgánu, ktoré bolo protestom prokurátora napadnuté. Preto pokiaľ prokurátor podá žalobu v zmysle ust. § 250b ods. 5 O.s.p., tak môže svojim žalobným návrhom napadnúť iba to rozhodnutie správneho orgánu, ktorým príslušný správny orgán prokurátorskému protestu nevyhovelo a nemôže napadnúť pôvodné rozhodnutie správneho orgánu, pretože úlohou súdu v preskúmvacom konaní nie je riešiť otázku zákonnosti predchádzajúceho rozhodnutia. Inštitút protestu prokurátora by potom v prípade, ak mu správny orgán nevyhovelo, stratil právny význam, ktorá skutočnosť určite nebola úmyslom zákonodarca.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd SR ako súd odvolací napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1 v spojení s ust. § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. potvrdil, avšak z iných právnych dôvodov.

Žalobca v odvolacom konaní úspech nemal a preto mu odvolací súd nemohol priznať náhradu trov konania v zmysle ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p. za použitia ustanovenia § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. Žalovanému správne orgánu ako i ďalším účastníkom konania v odvolacom konaní trovy nevznikli a preto im odvolací súd náhradu trov konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 21. septembra 2011

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová